Tukikohta ry

Lausunto

17.06.2026

Asia: VN/2745/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi opioidiyliannostusten vastalääkkeistä sekä laiksi lääkelain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1–3 § Lain soveltamisala ja määritelmät

- Tukikohta ry kannattaa hallituksen esitystä uudeksi laiksi opioidiyliannostusten vastalääkkeistä. Naloksonin ja muiden vastalääkkeiden saatavuuden parantaminen on keskeinen keino ehkäistä opioidiyliannostuksista aiheutuvia kuolemia.

- On tärkeää, että päihdetyötä tekevät järjestöt ja matalan kynnyksen palvelut voivat jakaa naloksonia sekä tarjota sen käyttöön liittyvää koulutusta päihteitä käyttäville ja muille yliannostusriskissä oleville henkilöille. Järjestöillä on vahva tuntemus kohderyhmien arjesta ja tavoittamisesta, mikä tukee toiminnan vaikuttavuutta ja saavutettavuutta.

- Pidämme myös tärkeänä, että nenäsumutteen ja muiden vastalääkkeet olisi yliannostusriskissä olevien henkilöiden lisäksi saatavilla heidän läheisilleen ja ystävilleen. He ovat usein ensimmäisiä paikalla yliannostustilanteissa, joten heidän valmiutensa toimia nopeasti voi olla ratkaisevaa vakavien seurausten ja kuolemantapausten ehkäisemisessä.

4–5 § Jakelun maksuttomuus ja nimettömyys

Tukikohta ry pitää välttämättömänä, että naloksonin ja muiden vastalääkkeidenjakelu on sekä maksutonta että nimetöntä. Maksullisuus ja henkilöllisyyden todentamiseen liittyvät vaatimukset voivat muodostaa merkittäviä kynnyksiä palvelun käyttämiselle ja heikentää vastalääkkeiden saavutettavuutta niiden henkilöiden keskuudessa, jotka hyötyisivät siitä eniten. Maksuton ja nimetön jakelu tukee palvelujen matalaa kynnystä ja edistää naloksonin ja muiden vastalääkkeiden laajaa käyttöönottoa yliannostuskuolemien ehkäisemiseksi.

5 § Jakeluun liittyvät velvollisuudet

- Tukikohta ry pitää hyvänä, että esityksessä on huomioitu päihdetyötä tekevien järjestöjen erilaiset toimintaympäristöt ja resurssit. Kannatamme sitä, että jakelun vastuuhenkilönä voi toimia myös

muu kuin laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö silloin, kun järjestöllä ei ole tosiasiallisia mahdollisuuksia nimetä tehtävään terveydenhuollon ammattihenkilöä.

- Pidämme tärkeänä, että vastuuhenkilölle asetettavat koulutusvaatimukset varmistavat naloksonin turvallisen jakelun, mutta ovat samalla käytännössä toteutettavissa eivätkä muodosta estettä toiminnan käynnistämiselle järjestöissä. Koulutuksen tulee olla helposti saavutettavaa ja valtakunnallisesti yhdenmukaista.

- Vastalääkkeiden jakelun yhteydessä on tärkeää antaa valmisteen käytön opastuksen lisäksi perustiedot ensiavusta, kuten yliannostuksen tunnistamisesta ja avun hälyttämisestä paikalle.

6 § Jakelu osana sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajan muuta lääkehuoltoa

- Pidämme tärkeänä, että sääntely mahdollistaa naloksonin ja muiden vastalääkkeiden laajan ja joustavan saatavuuden eri palveluympäristöissä, mukaan lukien sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköt sekä päihdetyötä tekevät toimijat. On keskeistä, että hallinnolliset rakenteet eivät muodostu esteeksi lääkkeen saatavuudelle tai sen matalan kynnyksen jakelulle.

- Korostamme, että vastalääkkeiden saatavuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa, joissa yliannostusriski on kohonnut, on keskeinen keino ehkäistä opioidiyliannostuksista aiheutuvia kuolemia.

Kommenttinne lääkelain muutoksista (7§, 62 §, 65 §)

- Kannatamme esitystä, joka mahdollistaa opioidiyliannostusten vastalääkkeiden toimittamisen sairaala-apteekeista ja lääkekeskuksista myös päihdetyötä tekeville järjestöille ilman erillistä lupamenettelyä. Tämä on tärkeä ja käytännön työtä helpottava muutos, joka tukee lääkkeen saatavuutta ja nopeaa käyttöönottoa kentällä.

- Pidämme olennaisena, että järjestötoimijoille suunnatut jakelukanavat ovat selkeitä ja hallinnollisesti kevyitä, jotta ne eivät muodostu esteeksi lääkkeen tosiasialliselle saatavuudelle. Samalla on tärkeää varmistaa riittävä koulutus ja tuki toimijoille, jotka osallistuvat lääkkeen jakeluun.

Esityksen vaikutukset

-

Muut esitysluonnokseen liittyvät kommentit

-

Furman Ron

Tukikohta ry